

TONY VAN DE VORST

Tony van de Vorst in Beelden aan Zee

Dertien jaar voordat Beelden aan Zee haar poorten opende, brachten Theo en Lida Scholten, stichters van dit museum, een atelierbezoek aan Tony van de Vorst. Een snippet papier die in het museumarchief wordt bewaard, vermeldt cryptisch: '13/1/1981 atelierbezoek Borgerstraat Kinkerbuurt'. Tony stond op dat moment aan het begin van haar loopbaan want het was nog maar enkele jaren daarvoor dat ze haar opleiding aan de Amsterdamse Rijksakademie van Beeldende Kunsten had afgesloten met het winnen van de prestigieuze Gouden Prix de Rome. De bijbehorende studiereis had ze ondernomen naar Italië waar ze de antieke beeldhouwkunst van de Griekse kolonisten en de inheemse Etrusken en Romeinen bestudeerde en waar ze zich liet bekoren door de rijke vormenwereld van een moderne kunstenaar als Marino Marini. In Italië werd haar eigen talent voor de grote sculpturale vorm, die op de academie bij Piet Esser en Theresia van der Pant tot eerste bloei was gekomen, verder gestimuleerd en het was ook door de ontmoeting met de antieken dat zij gefascineerd raakte door het gebruik van kleur in de beeldhouwkunst. In datzelfde jaar 1981 kreeg Van de Vorst een werkbeurs van de overheid om naar Carrara af te reizen, waar zij voor goed in de ban van het marmer zou raken. De Scholtens verwierven in 1981 hun eerste

Van de Vorst met *Pomona II*, een aantrekkelijk bronzen beeldje uit 1977 dat karakteristiek is voor de figuratieve kleinplastiek uit Van de Vorsts postacademische jaren: sterk plastische beeldjes van mollige vrouwenfiguren die verre familie zijn van de vrouwen van Jan Meefout, Charlotte van Pallandt en – verder weg – Marini en Moore. De tweede aankoop door het echtpaar Scholten volgde in 1998 – het museum was inmiddels vier jaar open – en betrof het monumentale hardstenen beeld *Lilith* uit 1997. De Amsterdamse Overtoom had Van de Vorst inmiddels verruild voor de stilte van het Brabantse Vlieden en haar docentschap aan de Gerrit Rietveld Academie (1985-2000) ging zijn laatste jaren in. De uitdagende *Lilith* is één van de vier capita selecta uit het Aards-Paradijsproject (1990-1998) waarin Van de Vorst op zoek is gegaan naar de verbeelding van de ongeremde erotiek. Sinds de vroege jaren tachtig was zij gaan experimenteren met de toepassing van kleur in haar beelden, aanvankelijk met verf maar op den duur door verschillende steensoorten in één beeld te combineren, zo nu en dan zelfs verrijkt met bronzen details.

Nummer drie was de kolossale *Mond* in rood marmer die direct na *Lilith* voor Scheveningen werd aangekocht. Dit symbool van zinnelijkheid, deze plotselinge uitbarsting van pop art past goed in de ontwikkeling die Van de Vorsts oeuvre sinds de jaren '90 heeft doorgemaakt. De vierde Van de Vorst die Beelden aan Zee aan

zijn collectie mag toevoegen, het marmeren borstbeeld van prinses Máxima, is een bekroning van het langdurige onderzoek van de beeldhouwster naar de functionele toepassing van de polychromie in het hedendaagse, beeldhouwde portret. Frans en Lideke Peese Binkhorst, sinds jaar en dag Gouden Vrienden van Beelden aan Zee, stelden het museum financieel in staat de opdracht te verlenen. Máxima krijgt een plaats in de Portretgalerij van Beelden aan Zee waar A.M. Hammacher, Benno Premsele en Wim Duisenberg haar voorgingen en Johan Cruijff en andere prominente zullen volgen.

De Brabantse jeugd van Tony van de Vorst was rooms gekleurd. Na de bonte heiligenbeelden in de kerk kwam het kleurgeweld van expressionistische schilders als Kruyder en Kokoschka die zij in het Van Abbe zag aan de hand van haar vader. De jonge schilderes van de Tilburgse academie werd in de Amsterdamse beeldhouwklas – dat bolwerk door Jan Bronner gesticht - voorgoed gekluisterd aan de beeldhouwkunst. Haar oncalvinistische liefde voor de kleur werd herboren toen zij in aanraking kwam met de antieke beeldhouwkunst van de Egyptenaren, Grieken, Etrusken en Romeinen. Haar vroege werk is op poëtische wijze schatplichtig aan de vele bronnen die haar inspireerden, antiek en modern. De jaren tachtig stonden in het teken van het vorm- en kleurexperi-

ment waarbij het inhoudelijke thema – dat van de transformatie van de vrouw tot een universeel herkenbaar symbool – zich had gevestigd. De jaren negentig vormden het begin van de rijke en verrassende ontwikkeling binnen haar oeuvre die nog volop in beweging is en waarvan enkele voorbeelden in de zomer van 2006 in Beelden aan Zee worden getoond. Het is de ongebruikelijke, onverwachte maar geslaagde combinatie van oeroud, fijnzinnig ambacht met een uitgewogen en groot gehouden compositie, een functioneel vertellend karakter én een opvallend kleurgebruik die het bijzondere en waardevolle oeuvre van Tony van de Vorst als uniek en welhaast provocerend hebben gepositioneerd in het hedendaagse kunstveld.

Jan Teeuwisse

Directeur museum Beelden aan Zee
Scheveningen, juni 2006

OOSTERSE BRUID 2001 >
twee kleuren marmer
afm. 127 x 53 x 86 cm
collectie ING Bank Amsterdam

CARMEN 2002 >
drie kleuren marmor
afm. 166 x 80 x 40 cm

BORSTBEELD H.M. KONINGIN BEATRIX 1991 >
twee kleuren marmer en brons
afm. 73 x 63 x 33 cm
i.o.v Het Kabinet der Koningin 's-Gravenhage

<< PORTRET MR. I. DUTILH 1995
brons, hoog 33 cm

< PORTRET MR. I. DUTILH 1996
diabas, hoog 33 cm
i.o.v. Nauta-Dutilh Rotterdam

SFINX 1986 >
hardsteen en brons
afm. 63 x 33 x 30 cm
collectie Galerie Dom'Arte Rucphen

PORTRET MARIE CLAIRE 2003 >
gepolychromeerd brons
afm. 31 x 27 x 26 cm
i.o.v. Mevrouw Justa Pluijmaekers Goirle

KOP CARMEN 2002 >
gepolychromeerd brons
afm. 30 x 23 x 26 cm

TONY VAN DE VORST

Geboren: 5 februari 1946 te Eindhoven
Woont en werkt te Vlierden N.Br.
Opleiding: Academie Tilburg, 1968-1970
Rijksacademie Amsterdam, 1970-1974

Bijzonderheden:

Prix de Rome, goud 1975
Beurs W.V.C. voor studiereis naar Carrara, Italië, 1981
Studiereizen naar Carrara, Italië i.v.m. werken in marmer 1982-1986
Docente Gerrit Rietveldacademie, Amsterdam, 1985-2000
Beeldhouwerssymposium "Steen", Amersfoort, 1987

Eenmansexposities:

Kunsthandel P.B. van Voorst van Beest, Den Haag, 1982, 1983, 1984, 1985, 1987 en 1996
Singer Museum, Laren, 1984
Galerie De Ploegh, Amersfoort, 1985, 1988 en 1995
Galerie Marijke Raaijmakers, Grubbenvorst, 1987, 1989 en 2002
Galerie Quintessens, Utrecht, 1989 en 2001
S.B.K. Amsterdam, 1998
Museum Beelden aan Zee, Scheveningen, 2006

Groepsexposities:

Kasteel 't Nijenhuis, Heino, 1984
Zonnehof, Amersfoort met A.K.G. De Ploegh, 1986
Zonnehof, Amersfoort, symposium "Steen", 1987
Dordrechts Museum. De torso in Nederland, 1991
De Hoge Hees, Eersel, 1992
Beelden in Brunssum, 1992
A Cire Perdue, Soest, 1994 en Museum Kempenland, Eindhoven 1994
Museum Beelden aan Zee, Scheveningen, 1995 en 1997 en "De Parade" 2002
Galerie Dom 'Arte, Rucphen, 1999 en 2004
Galerie Marijke Raaijmakers, Grubbenvorst, 1999, 2001, 2003 en 2004
Stedelijk Museum, Amsterdam "De Voorstelling", 2000

Beurzen:

Kunstbeurs De Nieuwe Kerk, Amsterdam, 1984 en 1985
Kunstmesse Art '15 en Art '16, Basel, Zwitserland, 1984 en 1985
PAN RAI, Amsterdam, 1987, 1989, 1999, 2001, 2002 en 2004
TEFAF, MECC, Maastricht, 1989, 1992 en 1993
Art Twente, Hengelo, 1999, 2001 en 2003
Realisme '04, Amsterdam, 2004
Kunst en Antiekbeurs, 's Hertogenbosch, 2005

Portretopdrachten:

Academisch Ziekenhuis, Leiden, 1989 en 1993
Kabinet der Koningin, Den Haag, 1991
Notarissen- en Advocatenkantoor Nauta/Dutilh, Rotterdam, 1993 en 1995
Ridderlijke Duitse Orde de Balije van Utrecht, 1995
Stichting Veluweland, Lunteren, 1997
Koninklijke Marechaussee, Den Haag, 1998
Gemeentehuis, Deume, 1999
Museum Beelden aan Zee, Scheveningen, 2003-2006 en vele particuliere portretopdrachten

Andere opdrachten:

Boek "Portret en Figuurboetseren", Uitgeverij Canteleer, 1981
AmRo Bank, Amsterdam, 1989
Museum voor Religieuze Kunst, Uden, 1990
BCG, Amsterdam, 1994
Kamerbeek, Amersfoort, 1999
Woningbouwvereniging Het Oosten, Amsterdam, 2006-2007

Werk in bezit van:

Museum Beelden aan Zee, Scheveningen
Caldic Collectie, Wassenaar
ING Bank, Amsterdam, Zuidas
Hannema de Stuersfundatie, Heino
H.M. Koningin Beatrix
vele particulieren in binnen- en buitenland.

Uitgave t.g.v. de onthulling van het borstbeeld van H.K.H Prinses Maxima Museum Beelden aan Zee Scheveningen 19 juni 2006

© 1986-2006 Tony van de Vorst
contact: tonyvandevorst@planet.nl
foto's: Fons Timmer
druk: Henk's Offset bv Venlo